

Sygn. akt II W 155/17

Nr rej. (...) - 601 - (...) - (...) - Ou/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 października 2017 r.

Sąd Rejonowy w Środzie Śląskiej II Wydział Karny, w składzie:

Przewodniczący: Radosław Gluza

Protokolant: Karolina Raszowska

przy udziale oskarżyciela publicznego nadinspektora pracy K. B.

po rozpoznaniu na rozprawie w dniach 10 sierpnia 2017 r., 10 października 2017r. w Ś.

sprawy **S. W. (W.)**

syna J. i M. z d. S.

ur. (...) w P.

obwinionego o to, że:

jako Wójt Gminy K., przy ul. (...) w K., zobowiązany do przyznawania dodatku motywacyjnego dyrektorom szkół, dla których organem prowadzącym jest Gmina K., nie przyznał dodatku motywacyjnego dyrektorom szkół w następujący sposób:

a/ Z. S., dyr. Gimnazjum w K. w dniu:

- 01 lipca 2016r. w wysokości co najmniej 150 zł,
- 01 sierpnia 2016r. w wysokości co najmniej 150 zł,
- 01 września 2016r. w wysokości co najmniej 150 zł,
- 01 października 2016r. w wysokości co najmniej 150 zł,
- 01 listopada 2016r. w wysokości co najmniej 150 zł,
- 01 grudnia 2016r. w wysokości co najmniej 150 zł,
- 01 stycznia 2017r. w wysokości co najmniej 150 zł,

b/ D. B., dyr. Szkoły Podstawowej w K. w dniu:

- 01 lipca 2016r. w wysokości co najmniej 150 zł,
- 01 sierpnia 2016r. w wysokości co najmniej 150 zł,
- 01 września 2016r. w wysokości co najmniej 150 zł,
- 01 października 2016r. w wysokości co najmniej 150 zł,

- 01 listopada 2016r. w wysokości co najmniej 150 zł,

- 01 grudnia 2016r. w wysokości co najmniej 150 zł,

- 01 stycznia 2016r. w wysokości co najmniej 150 zł,

c/ B. F., dyr. Szkoły podstawowej w M. w dniu:

- 01 lipca 2016r. w wysokości co najmniej 150 zł,

- 01 sierpnia 2016r. w wysokości co najmniej 150 zł,

- 01 września 2016r. w wysokości co najmniej 150 zł,

- 01 października 2016r. w wysokości co najmniej 150 zł,

- 01 listopada 2016r. w wysokości co najmniej 150 zł,

- 01 grudnia 2016r. w wysokości co najmniej 150 zł,

- 01 stycznia 2016r. w wysokości co najmniej 150 zł,

tj. o wykroczenie z art. 282 § 1 pkt 1 k.p.:

orzeka:

I. na podstawie art. 5 § 1 pkt 2 k.p.w. uniewinnia obwinionego **S. W.** od zarzucanego mu czynu opisanego w części wstępnej wyroku;

II. na podstawie art. 118 § 2 k.p.w. kosztami postępowania obciąża Skarb Państwa, a w tym zasadza od Skarbu Państwa na rzecz obwinionego S. W. kwotę 432 zł tytułem zwrotu poniesionych wydatków.

UZASADNIENIE WYROKU

Na podstawie przeprowadzonego przewodu sądowego Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Zarządzeniem Nr 96/11 z dnia 29 sierpnia 2011r. Wójt Gminy K. W. J. powierzył Z. S. obowiązki dyrektora Gimnazjum w K. na okres pięciu lat – od 01.09.2011r. do 31.08.2016r. W zarządzeniu tym zostało ustalone wynagrodzenie Z. S., składające się poza kwotą wynagrodzenia zasadniczego z dodatków wiejskiego, stażowego, funkcyjnego oraz motywacyjnego, określonego na kwotę 359,40 zł.

Dowód:

protokół kontroli z dnia 01.02.2017r. wraz z załącznikami, k. 5 – 13.

Zarządzeniem Nr 478/14 z dnia 25 sierpnia 2014r. Wójt Gminy K. W. J. powierzył B. F. obowiązki dyrektora Szkoły Podstawowej w M. na okres pięciu lat – od 01.09.2014r. do 31.08.2019r. W zarządzeniu tym zostało ustalone wynagrodzenie B. F., składające się poza kwotą wynagrodzenia zasadniczego z dodatków wiejskiego, stażowego, funkcyjnego oraz motywacyjnego, określonego na kwotę 180 zł.

Dowód:

protokół kontroli z dnia 01.02.2017r. wraz z załącznikami, k. 5 – 13.

Zarządzeniem Nr 102/15 z dnia 25 sierpnia 2014r. Wójt Gminy K. obwiniony S. W. powierzył D. B. obowiązki dyrektora Szkoły Podstawowej w K. na okres pięciu lat – od 01.09.2015r. do 31.08.2020r. W zarządzeniu tym zostało ustalone wynagrodzenie D. B., składające się poza kwotą wynagrodzenia zasadniczego z dodatków wiejskiego, stażowego, funkcyjnego oraz motywacyjnego, określonego na kwotę 180 zł.

Dowód:

protokół kontroli z dnia 01.02.2017r. wraz z załącznikami, k. 5 – 13.

We wrześniu 2015r. J. K. (1) rozpoczęła pracę na stanowisku Dyrektora Gminnego Ośrodka (...) w K.. W związku z tym zapoznawała się z wszystkim dokumentami, dotyczącymi spraw mieszczących się w ramach jej kompetencji, w tym aktami osobowymi dyrektorów szkół. Stwierdziła wówczas, że dodatki motywacyjne dla Z. S., B. F. i D. B. zostały ustalone na cały okres powierzenia im obowiązków dyrektorów szkół, przekraczający rok, co jest niezgodne z §4 ust. 4 uchwały Rady Gminy K. nr XXIV/178/09 z 28.04.2009r. „Regulamin dodatków do wynagrodzeń nauczycieli w placówkach oświatowych podlegających gminie K.”. J. K. (1) poinformowała o tym fakcie Wójta Gminy K. S. W., który polecił jej doprowadzenie sytuacji do stanu zgodnego z prawem. W związku z tym przygotowała ona treść porozumień, zmieniających warunki wypłaty dodatków motywacyjnych dyrektorom szkół.

Dowód:

zeznania świadka J. K. (2), nośnik z zapisem k. 80,

wyjaśnienia obwinionego S. W., nośnik z zapisem k. 68.

W dniu 18 grudnia 2015r. zostały zawarte pomiędzy Wójtem Gminy K. S. W. a dyrektorami szkół Z. S., B. F. i D. B. porozumienia, w których strony ustaliły, że w związku z błędną interpretacją zapisów §4 ust. 2 „Regulaminu dodatków do wynagrodzeń nauczycieli w placówkach oświatowych podlegających gminie K.”, przyjętego uchwałą Rady Gminy K. nr XXIV/178/09 z 28.04.2009r., dodatki motywacyjne będą przyznawane tymże dyrektorom od dnia 01.01.2016r., zgodnie z zapisami w/w Regulaminu.

Dowód:

zeznania świadka J. K. (2), nośnik z zapisem k. 80,

zeznania świadka B. F., nośnik z zapisem k. 68,

zeznania świadka D. B., nośnik z zapisem k. 68,

zeznania świadka Z. S., nośnik z zapisem k. 68,

wyjaśnienia obwinionego S. W., nośnik z zapisem k. 68,

porozumienie z dnia 18.12.2015r. zawarte pomiędzy Wójtem Gminy K. a D. B., k. 57,

porozumienie z dnia 18.12.2015r. zawarte pomiędzy Wójtem Gminy K. a B. F., k. 70, 72,

porozumienie z dnia 18.12.2015r. zawarte pomiędzy Wójtem Gminy K. a Z. S., k. 59.

W dniu 22 grudnia 2015r. Wójt Gminy K. obwiniony S. W. przyznał dyrektorowi Szkoły Podstawowej w M. B. F. oraz dyrektorowi Szkoły Podstawowej w K. D. B. dodatki motywacyjne na okres od 1 stycznia 2016r. do 30 czerwca 2016r. w wysokości 180 zł brutto miesięcznie. W tym samym dniu obwiniony przyznał dyrektorowi Gimnazjum w K. Z. S. dodatek motywacyjny na okres od 1 stycznia 2016r. do 30 czerwca 2016r. w wysokości 300 zł brutto miesięcznie.

Dowód:

zeznania świadka J. K. (2), nośnik z zapisem k. 80,

wyjaśnienia obwinionego S. W., nośnik z zapisem k. 68,

pisma Wójta Gminy K. z dnia 22.12.2015r. o przyznaniu dodatków motywacyjnych, k. 62 – 64.

Dodatki motywacyjne były wypłacane B. F., D. B. i Z. S. do dnia 30 czerwca 2016r. Po tej dacie Wójt Gminy K. S. W. uznał, że brak jest podstaw do przyznania tymże dyrektorom szkół dodatków motywacyjnych na dalszy okres. Obwiniony oparł się na negatywnej ocenie ich pracy oraz uznaniu, że przedmiotowe dodatki nie mają charakteru obligatoryjnego.

Dowód:

zeznania świadka J. K. (2), nośnik z zapisem k. 80,

zeznania świadka B. F., nośnik z zapisem k. 68,

zeznania świadka D. B., nośnik z zapisem k. 68,

zeznania świadka Z. S., nośnik z zapisem k. 68,

wyjaśnienia obwinionego S. W., nośnik z zapisem k. 68.

Następnie w dniu 07 marca 2017r. obwiniony ponownie przyznał dodatki motywacyjne na okres sześciu miesięcy, począwszy od dnia 01 marca 2017r. dyrektorowi Szkoły Podstawowej w M. B. F. oraz dyrektorowi Szkoły Podstawowej w K. D. B., w kwotach po 150 zł miesięcznie. Dodatek motywacyjny nie został przyznany Z. S. z uwagi na to, że przybywa na urlopie zdrowotnym.

Dowód:

zeznania świadka J. K. (2), nośnik z zapisem k. 80,

wyjaśnienia obwinionego S. W., nośnik z zapisem k. 68,

pisma Wójta Gminy K. z dnia 07.03.2017r. o przyznaniu dodatków motywacyjnych, k. 60 – 61.

W dniach 25 – 26 stycznia oraz 01 lutego 2017r. nadinspektor pracy W. W. (2) z Państwowej Inspekcji Pracy Okręgowego Inspektoratu Pracy we W. przeprowadził kontrolę w Urzędzie Gminy K., dotyczącą m.in. wypłaty dodatków motywacyjnych dyrektorom szkół. W toku kontroli stwierdził on, że wbrew obowiązkowi nie został wypłacony przez Wójta Gminy K. dodatek motywacyjny dyrektorom szkół B. F., Z. S. i D. B. w okresie od 01.07.2016r. do 01.01.2017r. Ustalenia te inspektor pracy zawarł w protokole kontroli z dnia 01 lutego 2017r.

Dowód:

protokół kontroli z dnia 01.02.2017r. wraz z załącznikami, k. 5 – 13,

zeznania świadka W. W. (2), nośnik z zapisem k. 80.

S. W. w dniu 06 lutego 2017r. wniósł pisemne zastrzeżenia do protokołu kontroli a następnie pisemną odpowiedź na wystąpienie pokontrolne. Obwiniony podtrzymał swoje stanowisko o fakultatywnym charakterze dodatków motywacyjnych dla dyrektorów szkół, powołując się m.in. na orzecznictwo Wojewódzkich Sądów Administracyjnych.

Dowód:

wyjaśnienia obwinionego S. W., nośnik z zapisem k. 68,

zastrzeżenia do protokołu kontroli z dnia 06.02.2017r., k. 39 – 43,

odpowiedź na wystąpienie pokontrolne z 28.02.2017r., k. 44 – 49,

Obwiniony S. W. ma 67 lat, jest żonaty, nie ma nikogo na swoim utrzymaniu. Obwiniony pełni funkcję Wójta Gminy K. oraz prowadzi gospodarstwo rolne osiągając łącznie około 500 tys. zł rocznie. Nie był karany sądownie za przestępstwa.

Dowód:

wyjaśnienia obwinionego S. W., nośnik z zapisem k. 68.

Obwiniony nie przyznał się do zarzucanego mu czynu. Wyjaśnił, że skutek ponownej analizy zapisów uchwały Rady Gminy K. z dnia z 28.04.2009r., uznał, iż dodatki motywacyjne dla dyrektorów szkół są wypłacane w sposób nieprawidłowy. Zostały one bowiem przyznane dyrektorom na cały pięcioletni okres powierzenia tych obowiązków, podczas gdy z przedmiotowej uchwały wynika, że mogą być przyznane na okres od 6 miesięcy do 12 miesięcy. W związku z tym doszło do podpisania porozumienia z dyrektorami szkół, które doprowadzały sytuację wypłaty dodatków motywacyjnych do zgodnej z obowiązującymi przepisami. S. W. wyjaśnił, że po dniu 30.06.2016r. nie przyznał dyrektorom szkół dodatków motywacyjnych na dalszy okres ponieważ uznał, iż nie spełniły warunków przewidzianych w § 4 ust. 6 cyt. uchwały. Wyjaśnił, że dodatek motywacyjny jest fakultatywny a nie obligatoryjny a uchwała Rady Gminy K. określa jedynie komu on przysługuje oraz warunki i kryteria ich przyznawania. Dodał, że nie zostały skierowane przez dyrektorów szkół pozwy za niewypłacanie tych dodatków do sądu pracy.

Ponadto Sąd Rejonowy zważył co następuje:

Sąd dokonując ustaleń faktycznych w sprawie oparł się na zeznaniach przesłuchanych w sprawie świadków, wyjaśnieniach oskarżonego S. W. oraz dokumentach wymienionych w pierwszej części uzasadnienia.

Dokonując oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego sąd uniewinnił obwinionego S. W. od zarzucanego mu czynu z art. 282 § 1 pkt 1 k.p., uznając iż nie wyczerpał on swoim zachowaniem jego ustawowych znamion.

Zgodnie z art. 282 § 1 pkt 1 k.p. karze grzywny od 1000 zł do 30 000 zł podlega ten, kto wbrew obowiązkowi nie wypłaca w ustalonym terminie wynagrodzenia za pracę lub innego świadczenia przysługującego pracownikowi albo uprawnionemu do tego świadczenia członkowi rodziny pracownika, wysokość tego wynagrodzenia lub świadczenia bezpodstawnie obniża albo dokonuje bezpodstawnych potrąceń.

Okoliczność niewypłacenia dodatków motywacyjnych dyrektorom szkół B. F., Z. S. i D. B., w okresie objętym wnioskiem o ukaranie, nie budzi wątpliwości. Kwestią której ustalenie jest natomiast niezbędne dla możliwości przypisania obwinionemu odpowiedzialności za zarzucane mu wykroczenie z art. 282 § 1 pkt 1 k.w., jest to czy zaniechanie z jego strony nastąpiło wbrew ciężącemu na nim obowiązkowi wypłaty dodatków motywacyjnych. Obowiązek ten aktualizowałyby się po stronie obwinionego niewątpliwie w sytuacji, w której przedmiotowe składniki wynagrodzenia przysługiwały wskazanym pracownikom. Kluczowe było zatem rozstrzygnięcie czy w okresie objętym wnioskiem o ukaranie dodatki motywacyjne istotnie przysługiwały dyrektorom szkół B. F., Z. S. i D. B.. W ocenie sądu brak jest podstaw do takiego stwierdzenia. Zajmując powyższe stanowisko Sąd Rejonowy podzielił pogląd wyrażony przez obwinionego S. W. o fakultatywnym charakterze dodatków motywacyjnych dla dyrektorów szkół na terenie gminy K..

Przed przejściem do dalszego uzasadnienia powyższego stanowiska wskazać należy na regulacje prawne mające zastosowanie w tymże zakresie. I tak zgodnie z art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela wynagrodzenie nauczycieli, z zastrzeżeniem art. 32, składa się z wynagrodzenia zasadniczego; dodatków: za wysługę lat, motywacyjnego, funkcyjnego oraz za warunki pracy; wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw; nagród i innych świadczeń wynikających ze stosunku pracy, z wyłączeniem świadczeń

z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych i dodatków socjalnych określonych w art. 54. W myśl ust. 6 cyt. przepisu organ prowadzący szkołę będący jednostką samorządu terytorialnego, uwzględniając przewidywaną strukturę zatrudnienia, określa dla nauczycieli poszczególnych stopni awansu zawodowego, w drodze regulaminu, m.in. wysokość stawek dodatków, o których mowa w ust. 1 pkt 2, oraz szczegółowe warunki przyznawania tych dodatków, z zastrzeżeniem art. 33 i 34. Zgodnie z § 6 Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2005r. w sprawie wysokości minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, ogólnych warunków przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz wynagradzania za pracę w dniu wolnym od pracy do ogólnych warunków przyznawania nauczycielom dodatku motywacyjnego należą: osiągnięcia w realizowanym procesie dydaktycznym, osiągnięcia wychowawczo-opiekuńcze, wprowadzanie innowacji pedagogicznych, skutkujących efektami w procesie kształcenia i wychowania, zaangażowanie w realizację czynności i zajęć, o których mowa w art. 42 ust. 2 pkt 2 Karty Nauczyciela, szczególnie efektywne wypełnianie zadań i obowiązków związanych z powierzonym stanowiskiem, realizowanie w szkole zadań edukacyjnych, wynikających z przyjętych przez organ prowadzący priorytetów w realizowanej lokalnej polityce oświatowej.

W wykonaniu przepisu art. 30 ust. 6 ustawy Karta Nauczyciela Rada Gminy K. w dniu 28 kwietnia 2009 r. podjęła uchwałę NR XXXIV/178/09 w sprawie przyjęcia regulaminu dodatków do wynagradzania nauczycieli w placówkach oświatowych podległych Gminie K.. W uchwale tej określono m.in. kwestie związane z dodatkami motywacyjnymi nauczycieli i dyrektorów szkół. Zgodnie z § 4 ust. 2 uchwały dodatek motywacyjny dla dyrektora przyznaje Wójt Gminy w wysokości od 150,00 zł do 300,00 zł, a dla nauczycieli przyznaje Dyrektor Szkoły w wysokości nie mniej niż 21,00 zł. Dodatek motywacyjny przyznawany jest kwotowo na czas określony nie krótszy niż sześć miesięcy i nie dłuższy niż rok. (§ 4 ust. 4 uchwały). Dodatek motywacyjny jest dodatkiem za efekty i jakość pracy nauczyciela i dyrektora. (§ 4 ust. 5 uchwały). W § 4 ust. 6 cyt. regulaminu wskazano, że dodatek motywacyjny dla dyrektorów szkół przyznaje Wójt Gminy, uwzględniając przede wszystkim: osiągnięcia dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze, współpracę z organem prowadzącym i nadzoru pedagogicznego, sprawowanie nadzoru pedagogicznego, przestrzeganie prawa oświatowego i dyscypliny budżetowej, zaangażowanie w realizację zadań szkoły, współpracę z organami szkoły, merytoryczne i życzliwe załatwianie spraw osobowych pracowników, podejmowanie działań w zakresie pozyskiwania środków pozabudżetowych, dbanie o mienie i majątek szkoły, sprawowanie nadzoru nad prawidłową pracą nauczycieli oraz pozostałych pracowników szkoły, przestrzeganie przepisów bhp i ppoż.

W ocenie sądu opierając się na wskazanych przepisach brak jest w ocenie sądu podstaw do podzielenia poglądu oskarżyciela publicznego o obligatoryjnym charakterze dodatku motywacyjnego przysługującego dyrektorom szkół na terenie Gminy K.. Zawarte w opisanej uchwale stwierdzenie o tym, że przedmiotowy dodatek przyznaje dyrektorom szkół Wójt Gminy, oznacza zdaniem sądu wyłącznie określenie kompetencji tego organu. Nie rodzi to jednakże obowiązku, podobnie jak nie czyni tego przepis art. 30 ust. 1 Karty Nauczyciela określający składniki wynagrodzenia nauczyciela.

Sąd Rejonowy podziela pogląd wyrażony w wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w O. z dnia 26.08.2008r., sygn. akt II SA/Ol 365/08 (publ. (...)) który stwierdził, że „...przepisy Karty Nauczyciela oraz rozporządzenia wykonawczego wskazują, iż dodatek motywacyjny jest dodatkiem związanym z jakością świadczonej pracy i wykonywaniem dodatkowych zadań lub zajęć przez nauczyciela. Oczywistym wobec tego jest przyjęcie, iż jakość tejże pracy i wykonywanie dodatkowych zadań lub zajęć musi być oceniane przez uprawniony podmiot, który gdy uzna, że nauczyciel spełnił kryteria do przyznania dodatku motywacyjnego może mu tenże dodatek przyznać. Zasadnym jest zatem stwierdzenie, że dodatek motywacyjny jest dodatkiem fakultatywnym odnoszącym się do jakości świadczonej pracy i wykonywania dodatkowych zadań lub zajęć, nie zaś dodatkiem związanym z powierzonym stanowiskiem lub sprawowaną funkcją.”. Podobnie wypowiedział się Wojewódzki Sąd Administracyjny we W. w wyroku z dnia 25.10.2012r. sygn. akt IV SA/Wr 714/11 (publ. (...)) wskazując, iż „dodatek motywacyjny, jako jeden z elementów wynagrodzenia, wymienionych w art. 30 ust. 1 pkt 2 Karty Nauczyciela, ma zachęcać nauczycieli do podnoszenia kwalifikacji zawodowych, zwiększenia zaangażowania w pracy oraz dbałości o wysoki jej poziom. ... dodatek ten ma charakter okresowy i przysługuje w czasie na jaki został przyznany...ani przepisy Karty Nauczyciela czy też uchwały

nie stoją na przeszkodzie przyznania tego dodatku na dalszy okres, jeśli tylko warunki do jego przyznania zostaną spełnione”.

Fakultatywny charakter dodatku motywacyjnego dla dyrektorów szkół potwierdza wreszcie porównanie dotyczących go uregulowań zawartych w uchwale Rady Gminy K. w dniu 28 kwietnia 2009 r., z tymi, które odnoszą się do dodatku funkcyjnego. O ile bowiem w przypadku tego ostatniego wprost wskazano w § 3 uchwały, że „przysługuje” on nauczycielom zajmujących określone stanowiska, to brak jest już takiego zapisu w przypadku dodatku motywacyjnego.

Podsumowując powyższe, sąd uznał że w sytuacji w której obwiniony S. W. nie przyznał w okresie wskazanym we wniosku o ukaranie dodatków motywacyjnych dyrektorom szkół - B. F., Z. S. i D. B., na podstawie dokonanej oceny ich pracy, to nie może on ponosić odpowiedzialności za czyn polegający na niewypłaceniu tych świadczeń. Zaniechanie z jego strony nie wyczerpuje ustawowych znamion wykroczenia, co powoduje, że sąd na podstawie art. 5 § 1 pkt 2 k.w. uniewinnił obwinionego od zarzucanego mu czynu i na podstawie art. 118 § 2 k.w. kosztami postępowania obciążył Skarb Państwa, a w tym zasądził od Skarbu Państwa na rzecz obwinionego zwrot wydatków poniesionych przez niego w związku z ustanowieniem obrońcy z wyboru w wysokości zgodnej z obowiązującymi przepisami.

SSR Radosław Gluza